

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Vindicatio Augustanae Confessionis ab impactis ipsi, a
Roberto Cardinale Bellarmino, per summam iniuriam,
libello cui iudicii de formula concordiae titulum fecit,
viginti & duobus mendaciis**

**Titius, Gerhard
Besecenius, Stephan**

Helmetadi[i], 1656

Mendacium XXIV.

[urn:nbn:de:bsz:31-67740](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67740)

chium, Augustinus, Cassianus, Benedictus in regula, & ante hos omnes Basilus. Hi siquidem omnes meminerunt obœdientiæ, continentiæ, pauperratis, jejuniorum, vigiliarum, silentij, Psalmodiæ, solitudinis, ciliciorum & similia rerum; At humanarum disciplinarum, physicæ, Dialecticæ, Oratoriæ ac Poëticæ artis, ne verbo quidem meminerunt. Viderit ergo Philippus, ubi scholastica & Politica monasteria somniaverit.

Resp. Philippum non id solùm dicere, monasteria olim fuisse scholas aliarum disciplinarum, sed præmittere, quod fuerint scholæ sacrarum literarum. Non itaque somniavit monasteria merè scholastica ac Politica. Interim non scholas tantum fuisse monasteria, sed scholas artium quoque ac disciplinarum, doceat Bellarminum Confutatio Augustinæ Confessionis sic dictæ, & Caroli Cæsaris ac principum Papisticorum nomine conscripta ad hunc ipsum articulum; *Das die Klöster vorzeiten sind Schulen gewesen / wird nicht geleugnet / vnd ist dennoch nicht unbewust / das erstlich Schulen der Gottseligkeit vnd Christlicher Zucht gewesen. Da hernach die studia anderer Künste darzu kommen. Doceant idem testimonia domestica Trithemij, Bruschi, Vincentij, Cassandri, exempla item monasteriorum, Lexoviensis, Theolegiensis, Heimerani, Mamelsburiensis, Altendorfensis, Sangallensis, Fuldensis &c. collecta à Rudolpho Hospiniano. Libro iv, de Origine & progressu monachatus apud Christianos Cap. xxiii, cui titulum fecit; *Monasteria pleraque hujus secundæ classis post Benedicti tempora fuisse scholas.**

MENDACIUM XXIV.

Articulo de Potestate ecclesiasticâ. *Facile possent episcopi*

*piscopi legitimam obedientiam retinere, si non urgerent servare
 traditiones, quæ bonâ conscientia servari non possunt. Nunc
 imperant cœlibatum, nullos recipiunt, nisi jurent se puram evan-
 gelij doctrinam nolle docere.* Bellarminus ad hæc: Osten-
 dant si possunt, quis unquam episcopus exegerit juramen-
 tum, de non docendâ purâ evangelij doctrinâ. Nisi forte
 nomine puræ doctrinæ hæreses intelligi velint. Pra-
 xis enim ecclesiæ habet, ut exigatur à Pastoribus jura-
 mentum de non docendis hæresibus, & de Scripturâ non
 explicandâ nisi juxta consensum Patrum, & hoc, ut erro-
 ribus & impuritati doctrinæ aditus præcludatur. Neque
 verum est cœlibatum imperari, sed tantum exigi ut con-
 ditionem ad sacerdotium necessariam: Quemadmodum
 enim liberum est unicuique, sacros ordines non suscipere,
 ita quoque liberum est, cœlibatum non servare,

Resp. (1.) Satis est, concedere Bellarminum, episco-
 pos Pontificios nullos recipere ecclesiarum ministros, nisi
 jurent, se illam quam nos *puram evangelij doctrinam*, ipse
 pro suâ dicacitate *hæreses* vocat, nolle docere.

(2.) Scripturam non juxta consensum Patrum (de quo,
 an haberi hodiè possit, viri doctissimi Pontificijs non le-
 vem controversiam mœvent) sed *ex semet ipsâ* interpre-
 tandam esse, Patres ipsi docuerunt. Id hic summarie suf-
 ficiat probasse verbis Iesuitæ Antonij Possævini τὸ κατη-
 γόγῃ, Apparatu, verbo *Conradus Halberstadiensis*, item ver-
 bo, *S. Thomas; Quæ similitum locorum* (Parallela nos voca-
 mus) *recta dispositio, tanti semper aestimata est à PATRIBVS,*
& præsertim à D. HILARIO, ut hanc rationem eruendi è di-
vino codice sensum, OPTIMAM esse existimaverint. Nec
 aliter jam olim sensit S. Augustinus Libro 11. de doct.
 Christianâ pene toto.

(3.) Cœ-

(3.) Coelibatū apud Papistas imperari sub conditione illā, si velis fieri sacerdos, intelligimus, & rectē tamen asseveramus coelibatū apud illos imperari. Etsi enim imperatur sub conditione fidelibus, nempe si velint Sacris initiari, tamen initiatis nulla superest conditio, ejus intuitu libertas ipsis & eorum ordini dici possit salva remanere. Isti igitur hominum statui sive ordini absolute adimitur libertas contrahendi matrimonium, quod per ecclesiam fieri non posse, fatetur Becanus Man. L. 1, Cap. XI II, Conclus. v, §. 31. Poterant hic aliquanto plura addi, sed causae sunt quae jubent abrumpere. Finio
 scriptionem, & mea facio verba Philippi ad Camerarium; *Ego nostram doctrinam ita certam & firmam & validam esse judico, ut nulla ratione, nulla sapientiā, nullo denique pacto convelli possit unquam. Vis si forte offeratur, affigere illa nos poterit, veritatem quam nostra doctrina praesertitur, non opprimit.*

Epistolis,
 fol. 276.

F I N I S.

